

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/433/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1711206662
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1711206662.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Údernícka 5, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o. so sídlom v Bratislave, Údernícka 5, proti odporcovi M. R., N.. XX.XX.XXXX, A. D. XX, F. R., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov: Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Fedinova 9, Bratislava, IČO : XX XXX XXX, zast. Advokátskou kanceláriou HKP Legal, s.r.o., so sídlom Sasinkova 6, Bratislava o zaplatenie 777,76 Eur s prísl., na odvolanie vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok zo dňa 07. novembra 2012 č.k. 5C 179/2012-87 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka **p o t v r d z u j e .**

Návrh vedľajšieho účastníka na prerušenie konania **z a m i e t a .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

254/2011-51 zo dňa 27.05.2011, zastavil konanie vo veci pre späťvzatie návrhu navrhovateľom (§ 96 ods. 1, 3 O.s.p.), odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal a napokon rozhodol o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi.

O trovách vedľajšieho účastníka rozhodol s poukazom na ust. § 146 ods. 2 O.s.p. z odôvodnením, že Združenie prostredníctvom svojho právneho zástupcu, v podaní v ktorom oznámilo vstup do predmetného konania dňa 20.04.2012, len vznieslo námietku premlčania a požiadalo o náhradu trov konania. Vedľajší účastník nespravil žiadne konkrétne právne úkony a po späťvzatí návrhu dňa 30.10.2012 nebolo z jeho strany potrebné žiadne úkony ani urobiť. Súd musí vždy zvažovať účelnosť trov uplatňovaného alebo bráneného práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal a nakoľko vedľajší účastník žiadne kroky na ochranu práv odporcu neurobil, nie je možné konštatovať oprávnenosť jeho nároku na náhradu trov konania.

Proti tomuto uzneseniu v časti týkajúcej sa náhrady trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie vedľajší účastník, z dôvodu nesprávnej aplikácie ust. § 146 ods. 2 O.s.p.

Podľa názoru odvolateľa je nepochybné, že dôvodom späťvzatia návrhu na začatie konania navrhovateľom aj v tomto prípade bolo uplatnenie námietky premlčania vedľajším účastníkom spolu s vedomosťou, že dlh odporcu bol v čase podania návrhu premlčaný. Je zároveň nepochybné, že navrhovateľ sa od počiatku konania spoliehal na právnu negramotnosť spotrebiteľov a po pristúpení vedľajšieho účastníka a vznesení námietky premlčania jeho právnym zástupcom bol nútený bez ďalšieho vziať svoj návrh späť. To znamená, že odporca bol v konaní úspešný vďaka úkonu vedľajšieho účastníka, za ktorý vedľajšiemu účastníkovi nebola napadnutým uznesením priznaná náhrada trov konania. Súd

mal v tomto prípade o trovách konania rozhodnúť podľa ust. § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. a zistiť, či návrh na začatie konania bol podaný dôvodne a či navrhovateľ svojim nedôvodne podaným návrhom nezavinil, že konanie sa muselo zastaviť. V ďalšom právne oprel svoju argumentáciu o ust. § 93 O.s.p. a § 3 ods. 5 a § 25 ods. 1 Zákona o ochrane spotrebiteľa a o filozofiu spotrebiteľského práva, ktorej základom je pozitívny zásah štátu prostredníctvom zákonodarnej a súdnej moci. Prejednávaná právna vec je pritom typickým spotrebiteľským sporom. Základnou filozofiou spotrebiteľského práva je pozitívnym zásahom štátu prostredníctvom zákonodarnej a súdnej moci dosiahnuť vyváženie faktickej nerovnováhy spotrebiteľa vo vzťahu k profesionálnemu dodávateľovi, ktorý má mocenskú, ekonomickú a právnu nadvládu nad spotrebiteľom, vyplývajúcu z okolností uzatvárania predformulovaných štandardných zmlúv, v ktorých zmluvné podmienky stanovuje dodávateľ. Dodávateľ má pritom väčšiu profesionálnu skúsenosť, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb. Poukázal na článok 169 Zmluvy o fungovaní EÚ, ktorým sa Únii ukladá úloha zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa podporovať právo spotrebiteľov na informácie a na vytváranie združení na ochranu ich záujmov, na Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 98/27/ES, 2009/22/ES a 2005/29/ES ako aj na čl. 38 Charty základných práv EÚ. V kontexte uvedeného potom aj na výklad súdu popierajúci význam právneho zastúpenia, ktorý považuje za nesprávny, účelový, odporujúci zákonom a predpisom EÚ. Vytkol súdu absurdnosť jeho výkladu, s poukazom na možnosti navrhovateľa ako obchodnej spoločnosti skupujúcej pohľadávky, byť zastúpený advokátskou kanceláriou a na druhej strane spochybnením opodstatnenosti právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka tým, že mu nepriznal trovy právneho zastúpenia. Poukázal na početnosť spotrebiteľských vecí s obdobným skutkovým a právnym základom na súdoch a tým aj na možnosti právnej obrany, ktoré determinuje svojim postupom výlučne navrhovateľ. Vedľajší účastník považuje za odporujúce zásade rovnosti podmienok, spravodlivosti súdneho procesu ale aj dobrým mravom, aby navrhovateľovi so silným ekonomickým zázemím, žalujúcim spotrebiteľov obvykle žijúcich na hranici existenčného minima, o zaplatenie premlčaných záväzkov, väčšinou z neplatných spotrebiteľských zmlúv súd priznával v týchto konaniach právo na náhradu trov konania a občianskemu združeniu, pôsobiacemu v nepodnikateľskej sfére právo na náhradu trov právneho zástupcu nepriznal a tým mu de facto odňal základné procesné právo na zastúpenie advokátom. Dal do pozornosti rozhodnutia krajských súdov v Prešove, Trenčíne, Nitre, Košiciach, Žiline a Banskej Bystrici, v súvislosti so zásadou účinnej súdnej ochrany tak ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie a ktorá sa má vykladať v tom zmysle, že aj právnické osoby musia mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať. Záverom poznamenal, že nahradenie trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi zo strany navrhovateľa považuje za nanajvýš spravodlivé, nakoľko mu jednak s bránením práv spotrebiteľov vznikli reálne náklady a vníma ich ako prevenciu pred konaním navrhovateľa, ktorý zneužíva nízke právne vedomie spotrebiteľov (vrátane odporcu) tým, že skupuje premlčané pohľadávky a tie následne žaluje spoliehajúc sa, že odporcovia (spotrebiteľia) nevedia o možnosti vzniesenia námietky premlčania a právne služby advokáta si nemôžu dovoliť. Navrhol pre prípad, ak sa odvolací súd stotožní s názorom súdu prvého stupňa v zmysle § 109 ods. písm. c/ O.s.p. prerušiť konanie a požiadať Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o práve spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie - vrátane práva na priznanie náhrady trov konania v prípade, ak procesné úkony združenia budú v súdnom procese na prospech spotrebiteľa a budú mať v časti týkajúcej sa účasti spotrebiteľského združenia za následok úspech vo veci - ako o predbežnej otázke.

Navrhovateľ sa k odvolaniu vedľajšieho účastníka vyjadril podaním doručeným prvostupňovému súdu dňa 08.02.2013, napadnutý výrok uznesenia o trovách konania žiadal v zmysle ustanovenia § 219 O.s.p. potvrdiť. Zároveň si uplatnil trovy konania v odvolacom konaní vo výške 40,24 Eur s DPH, pozostávajúce z jednej polovice úkonu právnej služby vo výške 30,87 Eur s DPH a režijného paušálu k právnomu úkonu vo výške 9,37 Eur s DPH.

Prezentoval názor, že združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť samo z podstaty svojej existencie schopné poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Ak by združenie nevedelo naplniť predmet svojej činnosti, nebol by dôvod na jeho pripustenie ako vedľajšieho účastníka a ak by existoval dôvod na jeho zastúpenie advokátom, tak len bez práva na náhradu trov konania. Aj z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z.z. vyplýva, že cieľom novelizácie O.s.p. bolo posilniť ochranu spotrebiteľa v sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv a umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby, najmä združenia na ochranu spotrebiteľov. Z uvedeného je teda zrejmé, že úmyslom zákonodarcu bolo poskytnúť spotrebiteľovi

účinnú a kvalifikovanú pomoc priamo takto zriadeným subjektom. Navrhovateľovi je z vlastnej činnosti známe, že vedľajší účastník prostredníctvom svojho právneho zástupcu paušálne vstupuje do množstva súdnych konaní, o predmete ktorých ani nemá vedomosť a pre vstup do ktorých nebol žiaden dôvod a to oznámením o vstupe do konania a žiadosťou o doručenie návrhu, čím iba navyšuje trovy a predlžuje konanie. Nepriznanie trov vedľajšiemu účastníkovi nie je porušením základného práva na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR nakoľko tieto trovy neboli účelne vynaložené. Ani ustanovenia Charty základných práv a slobôd EÚ ako aj rozhodnutia súdneho dvora EÚ, na ktoré sa vedľajší účastník odvoláva, nepoukazujú na to, že sa združenia na ochranu práv spotrebiteľov majú nechať pri svojej činnosti zastupovať advokátmi, ale len nevylučujú, aby pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby.

Odvolaací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O.s.p.) v medziach podaného odvolania a dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka nie je dôvodné.

Z písomného späťvzatia návrhu na začatie konania zo dňa 30.10.2012 nevyplýva žiaden dôvod takéhoto postupu navrhovateľa.

Ak navrhovateľ vezme návrh späť a nejde o prípad podľa § 146 ods. 2 druhá veta O.s.p., z procesného hľadiska zásadne platí, že zaviniť zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť protistrane trovy konania.

Vedľajší účastník má principiálne právo na náhradu trov konania, keďže právo na náhradu trov konania vzniklo odporcovi, ktorého v konaní vedľajší účastník podporoval. Avšak vedľajší účastník musí byť uzrozumený s tým, že aj vo vzťahu k nemu bude súd skúmať, či trovy konania boli účelne vynaložené na ochranu oprávnených záujmov spotrebiteľa.

Vedľajším účastníkom v prejednávanej veci je Spotrebiteľské združenie OSA, teda združenie zriadené podľa § 25 zák. č. 250/2007 Z.z., o ochrane spotrebiteľa. V zmysle tohto ustanovenia je účelom zriadenia takejto právnickej osoby okrem iného podávanie návrhov na začatie konania na správnom orgáne alebo na súde vo veci ochrany práv spotrebiteľov, účasť v konaní v procesnom postavení účastníka konania a tiež zastupovanie spotrebiteľa v konaniach pred štátnymi orgánmi o uplatňovaní jeho práv vrátane náhrady ujmy spôsobenej porušením práv spotrebiteľa na základe plnomocenstva. Predpokladom pre zápis združenia okrem iného je aj to, že združenie aktívne pôsobí v oblasti ochrany spotrebiteľov po dobu najmenej dvoch rokov (§ 25 ods. 3 uvedeného zákona). Z týchto oprávnení združenia potom vyplýva aj požiadavka, aby združenie bolo spôsobilé bez toho, aby muselo byť zastúpené advokátom, poskytovať aktívnu pomoc spotrebiteľovi, a to vrátane kvalifikovanej právnej pomoci. Kvalifikovanosť združenia oprávneného na zastupovanie účastníka konania (spotrebiteľa) pritom vyplýva nielen z uvedených požiadaviek podmieňujúcich zápis združenia do zoznamu oprávnených osôb na vykonávanie tejto činnosti, ale aj z ďalších právnych úprav (napr. oprávnenia vyplývajúce z § 10 zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku, § 10 zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa). Reálne napĺňanie dikcie zákona a s tým súvisiace dostatočne kvalifikované personálne a materiálne zabezpečenie v prípade vedľajšieho účastníka v prejednávanej veci je zrejmé aj z jeho základných dokumentov a obsahu jeho internetovej stránky, na ktorej ponúka svoje služby spotrebiteľom.

Súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka musí prihliadať aj na jeho procesnú aktivitu v tomto konaní. Jediným úkonom jeho zástupcu v tomto konaní bolo oznámenie o vstupe do konania ako vedľajšieho účastníka, pozostávajúce z citácie zákonov a na danú problematiku vzťahujúcich sa paragrafov, pričom je zrejmé, že vedľajší účastník nebol pred tým, ako oznámil svoj vstup do konania, oboznámený s vecou a s predmetom konania, o čom svedčí tá skutočnosť, že zároveň požiadaval o doručenie návrhu na začatie konania s prílohami. Taktiež z podaní vedľajšieho účastníka nevyplýva, že by tento kontaktoval odporcu a ponúkol mu prípadne pomoc napr. pri zastupovaní v tomto konaní, čo patrí do predmetu jeho činnosti. V mnohých prípadoch ide o odporcov, ktorých pobyt sa ani súdu pri využití všetkých dostupných prostriedkov nepodarilo zistiť a i tieto skutočnosti svedčia o tom, že vstup vedľajšieho účastníka do konania bol len formálnou záležitosťou.

Ak združenie už v čase svojej registrácie aktívne pôsobilo v oblasti ochrany spotrebiteľa, znamená to, že už v tomto čase muselo spĺňať základné materiálne a personálne predpoklady na vykonávanie

aktívnej činnosti v tejto oblasti. Z obsahu spisu vyplýva, že vedľajší účastník vstúpil do konania bez vyzvania odporcu a teda z vlastného podnetu, v konaní neurobil na prospech odporcu okrem ohlásenia vstupu žiadny úkon, nakoľko navrhovateľ vzal návrh na začatie konania späť. Z úradnej činnosti je však známe, že všetky úkony vedľajšieho účastníka po obsahovej aj formálnej stránke predstavujú úkony formulárového a opakujúceho sa charakteru, ktoré vedľajší účastník využíva bez väčších obmien aj v iných súdnych konaniach. Tieto úkony preto odvolací súd vyhodnotil ako úkony, ktoré nevyžadujú rozsiahle právne skúsenosti a na ich realizáciu nie je nutné právne vzdelanie. Nemožno preto súhlasiť s tvrdením odvolateľa, že právne zastúpenie bolo nevyhnutné pre zabezpečenie plnohodnotnej ochrany spotrebiteľa. Aj podľa názoru odvolacieho súdu samotné združenie, ktoré má v predmete svojej činnosti zabezpečovanie tejto ochrany, má mať k dispozícii prostriedky na realizáciu svojho účelu. Ak je cieľom združení na ochranu spotrebiteľa presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov a právom spotrebiteľa chrániť a presadzovať svoje oprávnené záujmy aj prostredníctvom takýchto združení, musí sa súd, ak sa združenie zúčastní konania ako vedľajší účastník na strane spotrebiteľa, zaoberať tým, či uplatnené trovy konania boli účelne vynaložené na ochranu oprávnených záujmov spotrebiteľa. Paušálny vstup Spotrebiteľského združenia OSA do všetkých konaní, v ktorých vystupujú ako navrhovatelia týmto združením označené subjekty, bez ohľadu na stav konania, vôľu spotrebiteľa a účelnosť úkonov vedľajšieho účastníka, nepovažuje ani odvolací súd za dôkaz o vôli združenia naplniť cieľ stanovený v Stanovách Spotrebiteľského združenia OSA.

Paušálny vstup tohto združenia do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiaden dôvod, iba zbytočne navýšil trovy konania, najmä keď sa združenie dalo zastúpiť advokátskou kanceláriou navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti o trovách vedľajšieho účastníka, vzhľadom na neúčelnosť vynaložených trov vedľajším účastníkom, teda považuje odvolací súd za vecne správne, z ktorého dôvodu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. toto potvrdil.

Vedľajší účastník vo svojom odvolaní zároveň navrhol konanie prerušiť v zmysle citovaného zákonného ustanovenia za účelom rozhodnutia o prejudiciálnej otázke, špecifikovanej v odvolaní vedľajšieho účastníka.

Odvolací súd návrh vedľajšieho účastníka na prerušenie konania v zmysle citovaného zákonného ustanovenia zamietol z dôvodu, že cieľom prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom EÚ podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ je zabezpečiť jednotný výklad a aplikáciu komunitárneho práva a nie riešenie konkrétnych sporov, ktoré sú v kompetencii vnútroštátnych súdov a ani posudzovanie súladu vnútroštátneho práva s právom komunitárnym (Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo155/2011).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. s použitím § 150 ods. 1 O.s.p., v odvolacom konaní úspešnému navrhovateľovi (§ 142 ods. 1 O.s.p.) náhradu trov priznať nemohol, pre existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa spočívajúcich v osobe vedľajšieho účastníka vzhľadom na jeho postavenie, charakter a zmysel jeho činnosti ako ochrancu práv spotrebiteľov. Odvolací súd nepovažuje za opodstatnené zaťažovať takýto subjekt, hoci aj bol v konaní neúspešný, náhradou trov konania protistrany, keď jeho neúspech v konaní nesúvisel s výkonom činnosti združenia ale s otázkou účelnosti trov vynaložených združením v konkrétnom konaní.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.